

ЗНАЧУЩІСТЬ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНО - ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ У СТРАТЕГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Мак А. В.

*Комунальний заклад «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей»
Полтавської обласної ради
alinamak1508@gmail.com*

Постановка проблеми. Повномаштабне вторгнення РФ в Україну стало викликом для всіх сфер – не витятком стала і соціальна, яка опікується вразливими, малозахищеними та незахищеними категоріями населення. В умовах соціально-політичних перетворень та ведення на території України військових дій, проблема сирітства та захисту прав дітей є однією з ключових проблем суспільства. Збільшилась чисельність дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт, які потребують соціально-психологічної реабілітації, щоб подолати негативні аспекти соціалізації. Одним із ключових інструментів у вирішенні цієї проблеми є організація діяльності центрів соціально-психологічної реабілітації дітей. Ці центри створюються з метою надання комплексної підтримки та допомоги дітям, які постраждали внаслідок воєнних конфліктів та повоєнного періоду. Організація їхньої діяльності в умовах воєнного та повоєнного стану вимагає глибокого розуміння психологічних, соціальних та медичних аспектів реабілітації, а також відіграють ключову роль у стратегії реалізації цілей сталого розвитку українського суспільства.

Аналіз останніх публікацій.

Теоретичні та практичні аспекти ведення випадку як методу та технології роботи з дитиною та сім'єю, що опинилися в складних життєвих обставинах, досліджували О. Безпалько, І. Зверева, А. Капська, З. Кияниця, О. Мороз, М. Сидорчук, І. Трубавіна. Особливості ведення випадку фахівцями центрів соціально-психологічної реабілітації висвітлювали у працях Л. Гурковська, Т. Журавель, І. Петрочко та ін.

Мета статті – охарактеризувати значущість центрів соціально-психологічної реабілітації дітей у стратегії реалізації цілей сталого розвитку українського суспільства.

Виклад основного матеріалу. Центри соціально-психологічної реабілітації дітей нині є найбільш ефективними закладами системи соціального захисту, що можуть систематично та послідовно вирішувати завдання реабілітаційно-корекційної роботи, орієнтуючи її як на саму дитину, так і біологічну сім'ю, а також відіграють ключову роль у стратегії реалізації цілей сталого розвитку українського суспільства. Їхня значущість полягає у наступних аспектах:

1) *Подолання бідності та нерівності.* Ці центри сприяють соціальній інтеграції дітей з вразливих груп населення, включаючи тих, хто опинився в складних життєвих обставинах (сироти, діти з малозабезпечених родин, жертви насилля тощо). Реабілітація та соціальна підтримка допомагають дітям отримати необхідні ресурси для подальшого життя, що зменшує нерівність і бідність [2].

2) *Забезпечення якісної освіти.* Центри соціально-психологічної реабілітації надають не лише психологічну підтримку, але й допомагають дітям адаптуватися до навчальних процесів, повернутися в освітнє середовище або покращити рівень їхньої освіти. Це сприяє реалізації права на якісну освіту, навіть для найбільш вразливих категорій [3].

3) *Здоров'я та благополуччя.* Завдяки психологічній підтримці, медичній допомозі та реабілітації, ці центри сприяють покращенню психічного здоров'я дітей, що має значний вплив на їхнє загальне благополуччя та фізичний стан [1].

4) *Сприяння миру та інституційна підтримка.* Центри соціально-психологічної реабілітації сприяють попередженню насильства, злочинності та

антисоціальної поведінки серед дітей та підлітків. Це позитивно впливає на розвиток суспільства, сприяючи миру, стабільності та розвитку сильних інституцій [4].

5) *Гендерна рівність та підтримка вразливих груп.* Ці центри особливо підтримують дітей, які зазнали гендерного насильства або стикаються з дискримінацією за статевою ознакою. Вони допомагають створити безпечне та рівноправне середовище для розвитку кожної дитини, незалежно від її статі чи соціального статусу [1].

б) *Інтеграція в суспільство та соціальна адаптація.* Центри реабілітації допомагають дітям адаптуватися до життя в суспільстві після складних життєвих обставин, сприяють розвитку навичок соціальної адаптації, що робить їх повноцінними учасниками суспільного життя [3, 4].

Висновки. Значущість центрів соціально-психологічної реабілітації дітей полягає в тому, що їх діяльність чітко окреслена законодавчо, підкріплюються необхідними правовими актами та нормативними документами, які визначають основні методи та напрями реабілітації дітей, а також є важливими інструментами у досягненні багатьох цілей сталого розвитку, сприяючи формуванню більш рівноправного, здорового та процвітаючого суспільства в Україні.

Перспективи подальших досліджень. Діяльність центрів соціально-психологічної реабілітації дітей залишається актуальною, оскільки здоров'я та психологічний стан дітей вимагають постійної уваги та підтримки, з метою подолання або мінімізації складних життєвих обставин дітей, зокрема, шляхом формування у них необхідних життєвих компетенцій у стратегії реалізації цілей сталого розвитку українського суспільства. Потребує подальшого вивчення, аналізу та практичної апробації наступна проблематика: ефективних методів та підходів для покращення якості послуг психологічної та соціальної реабілітації дітей; співпраця з фахівцями щодо розробки ефективних методик та програм реабілітації, а також співпраця з місцевими органами влади, громадськими організаціями та іншими партнерами для забезпечення комплексної підтримки дітей.

Література:

1. Вербицька Н. О. Соціальна робота з дітьми, які потребують соціально-психологічної реабілітації: теоретичні та практичні аспекти. *Соціальна робота в Україні: проблеми та перспективи розвитку.* 2020. № 15 (2), С. 24 – 32.
2. Григор'єва М. В. Центри соціально-психологічної реабілітації як інструмент забезпечення соціального захисту дітей в умовах сучасного українського суспільства. *Збірник наукових праць Національного університету "Острозька академія".* 2021. № 19 (3). С. 45 – 54.
3. Кравченко О. І. Вплив центрів соціально-психологічної реабілітації на реалізацію стратегії сталого розвитку в контексті прав дітей. *Гуманітарні студії.* 2021. № 10 (2). С. 87 – 95.
4. Дубчак В. М., Ковальчук А. В. Роль соціально-психологічної реабілітації дітей в умовах соціальних трансформацій: досвід України. *Наукові праці МАУП.* 2019. № 8 (1). С. 12 – 18.

ПРОБЛЕМА ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ТРЕНЕРІВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЗАВДАНЬ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Маник В. П.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
mvpowercfc@gmail.com*

Актуальність. В умовах глобальних трансформаційних змін, що охоплюють соціальні, економічні та екологічні сфери, зростає потреба у стратегії сталого розвитку,